

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายวิชาการที่อยู่โรงเรียนเดียวกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2541 จำนวน 43 โรงเรียน รวมจำนวน 86 คน ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 35 โรงเรียน จำนวน 70 คน

#### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มี 61 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารการจัดการเรียนการสอน 7 งาน ได้แก่ การบริหารการนำหลักสูตรไปใช้ การบริหารการจัดแผนการเรียน การบริหารการจัดครูเข้าสอน การบริหารการ

จัดตารางการเรียนการสอน การบริหารจัดการทำแผนการสอน การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารสื่อการเรียนการสอน เป็นมาตราจัดอันดับ (Rating Scale) แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนซ้ายมือเป็นกิจกรรมการบริหารจัดการการเรียนการสอน ส่วนขวามือเป็นคำตอบ แบ่งตามระดับการปฏิบัติ 4 ระดับได้แก่ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด โดยนำรูปแบบมาจาก Patton (1984 , หน้า 150)

เกณฑ์สำหรับพิจารณาเลือกตอบมีดังนี้

|                   |                     |
|-------------------|---------------------|
| ปฏิบัติมากที่สุด  | ให้ค่าน้ำหนักเป็น 4 |
| ปฏิบัติมาก        | ให้ค่าน้ำหนักเป็น 3 |
| ปฏิบัติน้อย       | ให้ค่าน้ำหนักเป็น 2 |
| ปฏิบัติน้อยที่สุด | ให้ค่าน้ำหนักเป็น 1 |

ตอนที่ 3 สํารวจสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการการเรียนการสอนเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) มี 7 งาน ได้แก่ การบริหารการนำหลักสูตรไปใช้ การบริหารจัดการแผนการเรียน การบริหารจัดการครูเข้าสอน การบริหารการจัดตารางการเรียนการสอน การบริหารจัดการทำแผนการสอน การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารสื่อการเรียนการสอน

#### ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนการสอน
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมการบริหารจัดการเรียนการสอน โดยศึกษาจากแบบสอบถามในการศึกษาและงานวิจัยของบุคคลอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อขอคำแนะนำ พิจารณาคัดเลือก แก้ไข และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาและความชัดเจนถูกต้องของภาษาที่ใช้เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลต่อไป

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดเชียงรายถึงผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ศึกษาชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม รวมทั้งหมด 35 โรงเรียน
4. แบบสอบถามส่งไป 70 ชุด ได้รับคืน 70 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

#### การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารการจัดการเรียนการสอน ใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและสรุปเป็นรายด้าน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง การแปลความหมายค่าเฉลี่ยรายชื่อและรายด้าน ซึ่งผู้ศึกษาได้ตั้งเกณฑ์ไว้ดังนี้

| ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) |             | ระดับการปฏิบัติ   |
|-------------------------|-------------|-------------------|
| 3.25 - 4.00             | หมายความว่า | ปฏิบัติมากที่สุด  |
| 2.50 - 3.24             | หมายความว่า | ปฏิบัติมาก        |
| 1.75 - 2.49             | หมายความว่า | ปฏิบัติน้อย       |
| 1.00 - 1.74             | หมายความว่า | ปฏิบัติน้อยที่สุด |

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ นำปัญหาและข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกันจัดเข้าเป็นหมวดหมู่เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย